

ବାବୁ ସ୍ୱାଧୀନତାର ବି ସୀମା ଅଛି: ରଞ୍ଜିତ୍ ବଣ୍ଟୁ

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୧୨/୧୧/୧୯୯୯: ଓଡ଼ିଆ ଆମ ଆତ୍ମାର ଭାଷା । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ମରିଯିବ ବୋଲି ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି, ତାହା ଅମୂଳକ । ତେବେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପରିବାରରେ ପ୍ରଥମେ ବାପା ମାଁ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ଓଡ଼ିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖକ ମନୋଜ ଦାସ କହିଛନ୍ତି ।

ଅଜି ଗାଗା ଷ୍ଟିଲ୍ ସାହିତ୍ୟ ଉତ୍ସବର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନରେ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖକ ମନୋଜ ଦାସ । ସେ କହିଥିଲେ, ପିଲାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଭାଷା ଶିଖିବା ପାଇଁ ଅମାପ କ୍ଷମତା ରହିଛି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଭାଷାର ବିକାଶ ଘଟିବ । ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଶ୍ରୀ ଦାସ କହିଥିଲେ, ହିନ୍ଦୀକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷା କରାଯିବାର କିଛି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ଭାରତର ଲୋକେ ହିନ୍ଦୀ ଭାଷାକୁ ଭଲ ଭାବେ ବୁଝିପାରନ୍ତି । ସେହିପରି ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସମ୍ପର୍କରେ ମତ ଦେଇ ଶ୍ରୀ ଦାସ କହିଥିଲେ,

ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଦାସ କହିଥିଲେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିବେଶନରେ ରଞ୍ଜିତ୍ ବଣ୍ଟୁଙ୍କ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହିତ ଚାକର ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ପରିବେଶବିତ୍ ପଞ୍ଚମୀ ମାତୁ ଉକିଲ୍ । ଶ୍ରୀ ବଣ୍ଟୁ କହିଥିଲେ, ଭାରତରେ ପ୍ରଚୁର ବାବୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ରହିଛି । ବାବୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ମଧ୍ୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବାବୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ନାମରେ ଏପରି କିଛି କୁହାଯାଉ, ଯାହା ଅନ୍ୟକୁ ଆଘାତ ଦେବ । ଭାରତରେ ରହିବା ନେଇ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ସେ କହିଥିଲେ, ମୋତେ ଯଦି ପଚରାଯାଉଥାନ୍ତା ଯେ ତୁମେ କେଉଁଠି ରହିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବ, ତେବେ ମୁଁ କ'ଣ ଲେବାନନ, ବାମାଦେଶ ବା ସିରିଆରେ ରହିବାକୁ କହିଥାନ୍ତି । ଭାରତରେ ରହିଥିବାରୁ ମୁଁ ଭାବ୍ୟବନ । ଭାରତରେ ନଦୀ,ଝରଣା, ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ ମୋତେ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଉପାଦାନ ଯୋଗାଇଛି ବୋଲି ଶ୍ରୀ ବଣ୍ଟୁ କହିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯତ୍ନ ଦ୍ୱାରା ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ କମିଯାଇଛି । ତଥାପି ବହିର ସ୍ଥାନ କେହି

୨୦୧୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ୪୦ କୋଟି ଲୋକେ ଛିଭାଷୀ । ହିନ୍ଦୀ ସହିତ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଭାଷାରେ କଥା କହୁଥିଲେ । ତେବେ ଅନ୍ୟ ୬୦ କୋଟି ଲୋକ ଦ୍ୱିଭାଷୀ ହୋଇଥିଲେ ବେଳେ ଭାରତୀୟ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାର ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ତ. ମହାନ୍ତି କହିଥିଲେ । ଏହି ଅଧିବେଶନରେ 'ସମ୍ବନ୍ଧ' ପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ତନୟା ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଂରଜୀ ଭାଷ କହିବା ଏକ ଫେସନ୍ ପାଲଟିଛି । ଯିଏ ହଲିଉଡ଼ ଫିଲ୍ମ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରୁଛି, ଜଂରଜୀ ଭାଷାର କଥା କହୁଛି, ତାକୁ ପ୍ରେସ୍‌ସହିତ କରାଯାଉଛି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ କଥା କହୁଥିବା ପିଲାକୁ ନିରୁତ୍ସାହିତ କରାଯାଉଛି ବୋଲି ଶ୍ରୀମତୀ ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଥିଲେ । ଏହି ଅତିଥିଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଲେଖକ ତଥା ଭିଜିଲାନୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦେବଶିଷ ପାଣିଗ୍ରାହୀ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖିକା ପ୍ରତିଭା ଶତପଥୀ ଓ ପାରମିତା ଶତପଥୀ । ଏହି ଅଧିବେଶନକୁ ସଞ୍ଚାଳନ କରିଥିଲେ ଅନନ୍ତ ମହାପାତ୍ର । ଶନିବାର ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉତ୍ସବରେ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗଦେବେ ପୂର୍ବତନ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପି ଚିନ୍ମୟରମ୍ । 'ସମ୍ବନ୍ଧ'ର ସମ୍ପାଦକ ସୌମ୍ୟରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ବିଶିଷ୍ଟ ସାମ୍ବାଦିକ ବରୁଣା ଦତ୍ତ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗ ଦେବେ । ଶେଷ ଦିନରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଭିନେତ୍ରୀ ନହିତା ଦାସ, ରସିକା ଦୁଗଲ, ଅନିତା ରଞ୍ଜୁ, ରବି ପୁରୁମଣ୍ୟମ୍, ଅର୍ଥବ ରାୟ, ଯାଶ୍ୱେନୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଯୋଗ ଦେବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି । ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶିଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟିକ ତ. ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା, ତ. ଗୌରହରି ଦାସ, ଯତୀନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ଆଲୋଚନା କରିବେ । ଶେଷ ଅଧିବେଶନରେ ବିଜେଡି ମୁଖପାତ୍ର ସମିତ ପାତ୍ର, ବିଜେଡି ମୁଖପାତ୍ର ପିନକା ମିଶ୍ର ଓ କଂଗ୍ରେସ ମୁଖପାତ୍ର ମନିଷ୍ ଚିତ୍ତରା ଯୋଗ ଦେବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି ।

- 'ବିକାଶ ନାମରେ ଭାଷାକୁ ମାରି ଦିଆନଯାଉ'
- ଓଡ଼ିଆ ଆମ ଆତ୍ମାର ଭାଷା: ମନୋଜ ଦାସ

ପଢ଼ିତେରା ଅକ୍ଷୟକୁ ଆସିବ ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଲେଖକ ହୋଇ ସାରିଥିଲି । ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ନିଜର ଲେଖକୀୟ ଜୀବନ ଉପରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପ୍ରଭାବକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ଶ୍ରୀ ଦାସ କହିଥିଲେ, ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଦର୍ଶନର ମୂଳଭିତ୍ତି ହେଉଛି ବୃହତ୍ତର ମାନବତାର ବିକାଶ । ମଣିଷର ଅତିମାନସ ଧର ତଥା ତେତନା ଶକ୍ତିର ବିକାଶ । ସାହିତ୍ୟ ସୃଜନଶୀଳତାର ପରିଭାଷା, ସ୍ୱୋଗାର୍ଦ୍ଧ ଓ ନୀତିବଣ୍ଡା ରହିଲେ ତାହା ସାହିତ୍ୟ

ନେଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଜଣେ ଯଦି ଲେଖିବାକୁ ଚାହଁବ, ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ରହି ଲେଖିପାରିବ । ତେବେ ନୂଆ ଲେଖକମାନେ ନିଜର ଭାଷା ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଶିଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ଜଣେ ଲେଖକ ଜୀବନରେ ସମୟିକ ହତଭାଗ ଭାବ ଆସିବ, ମାତ୍ର ସେ ତାକୁ ଦୃଢ଼ ମନୋବଳ ସହ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ବଣ୍ଟୁ କହିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ

ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖିକା ନିଆ ତେଭିସ୍ ଓ ମମତା ସାଗର । ଏହି ଦୁଇ ଅତିଥିଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ପ୍ରତୀତି ଗଣତର । ଅପରାହ୍ନରେ ୨ଟାରେ 'ଅନୁକୂଳ', 'ରୁସ୍' ଓ 'ଛୁରୀ' ନାମରେ ଗୀତି କ୍ଷୁଦ୍ର ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିବେଶନରେ କିରଣ ନାଗରକର ଓ ପ୍ରୟାଗ ଆକବର ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଦୁଇ ଅତିଥିଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ମାଳବିକା ବାନାର୍ଜୀ ।

ମାତୁଭାଷା ସମ୍ପର୍କରେ ମତ ରଖିଥିଲେ ବିଶିଷ୍ଟ ଭାଷାବିତ୍ ତ. ଦେବୀପ୍ରସାଦ ପଟ୍ଟନାୟକ, ପଞ୍ଚାନନ ମହାନ୍ତି ଓ ତନୟା ପଟ୍ଟନାୟକ । ତ. ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଥିଲେ, ପୁଅିବୀରେ ୭୦୦୦ ଭାଷା ମଧ୍ୟରୁ ୧୦୦୦ ଭାଷା ମରିଗଲାଣି । ଓଡ଼ିଆରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଅଦିଗସୀ ଭାଷା ଲୋପ ପାଇଯାଇଛି । ବିକାଶ ନାମରେ ଭାଷାକୁ ମାରି ଦିଆନଯାଉ ବୋଲି ତ. ପଟ୍ଟ ନାୟକ କହିଥିଲେ । ତ. ପଞ୍ଚାନନ ମହାନ୍ତି କହିଥିଲେ,

